

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/81 van 16 september 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Samenwoning - Feitelijke gezinsvorming – Afzonderlijk domicilie in vakantiechalet - Domiciliefraude

De Geschillencommissie onderzoekt of er sprake is van feitelijke gezinsvorming in een situatie waarbij de verzoekster argumenteert dat zij een LAT-relatie heeft met haar partner die een afzonderlijk domicilieadres heeft maar waarbij uit de vaststellingen van de politie blijkt dat haar partner zich zelden zou bevinden op zijn domicilieadres. Mede op basis van de vaststellingen van de politie, wordt de feitelijke gezinsvorming bewezen geacht. De feitelijke gezinsvorming blijkt uit processen-verbaal van de politie. De schooltoeslag werd terecht teruggevorderd.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL

opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2022/081

16 september 2022

REPERTORIUMNR. GC/22/A0085

INZAKE : Mevrouw, wonende te
.....;

- Verzoekster -

TEGEN :

.....

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster werd ingediend, per e-mail d.d. 4 april 2022 bij de Geschillencommissie¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 22 maart 2022 waarbij een bedrag van 2.537,66 euro wordt teruggevorderd

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

voor de periode van maart 2019 tot oktober 2021 wegens vermeende domiciliefraude.

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 9 mei 2022 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 16 september 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster, noch verwerende partij aanwezig is of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 16 september 2022;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij vordert in haar beslissing per brief d.d. 22 maart 2022 een bedrag van 2.537,66 euro terug van verzoekster voor het kind(°), voor de periode van 03/2019 tot 10/2021 wegens vermeende domiciliefraude.

De terugvordering betreft de sociale toeslag, leeftijdstoelage, coronatoelage en schooltoelage (schooljaren 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022).

De verwerende partij blijkt voor de terugvordering te steunen op de pv's van het dossier bezorgd door het arbeidsauditoraat te Gent op 12 november 2021, die verklaringen, buurtonderzoeken, huiszoekingen en verhoren van verzoekster bevatten die deze domiciliefraude in hoofde van verzoekster - aldus verwerende partij - zouden aantonen.² Meer bepaald zou de verzoekster volgens verwerende partij een feitelijk gezin vormen met de heer(vader van), en dit minstens sinds 20 februari 2019.

Uit de beschikbare gegevens in het Rijksregister blijkt dat verzoekster sinds 5 juni 2005 weduwe is.

Volgens het Rijksregister is de verzoekster sinds 20 februari 2019 gedomicilieerd op het adres , samen met de kinderenen(kind uit het voormalig huwelijk van verzoekster).

Volgens het Rijksregister is de heersinds 25 maart 1998 gedomicilieerd op het adres

3. Standpunt en argumentatie van verzoekster:

² De Geschillencommissie verkreeg per e-mail d.d. 12 september 2022 de toelating van het Arbeidsauditoraat om de betreffende penale informatie te gebruiken in de voorliggende procedure voor de Geschillencommissie Groeipakket.

In het verzoekschrift per e-mail d.d. 4 april 2022 noteerde verzoekster volgend bezwaar onderaan op de betwiste terugvorderingsbeslissing van de verwerende partij:

'Ik ga hier inderdaad in beroep voor. Ik zou graag die verklaringen eens nalezen!!'

Er werd geen verder verweer of stavingsstukken aangebracht.

4. Standpunt van verwerende partij:

- brief d.d. 22 maart 2022 van verwerende partij aan verzoekster:

In de betwiste beslissing per brief d.d. 22 maart 2022 stelt verwerende partij het volgende:

"(...)

Wij hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht voor de periode van 03/2019 tot 10/2021.

Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van € 2.537,66 hebt ontvangen waarop je geen recht had voor kind Dit bedrag bestaat uit:

-: Basisbedrag, Coronatoeslag, Leeftijdstoeslag, Schoolbonus, Schooltoeslag en Sociale toeslag*

Op grond van artikel 120 bis, derde lid van de Kinderbijslagwet Werknemers (van toepassing voor gezinsbijslag die ten onrechte verkregen werd door frauduleuze handelingen of valse of bewust onvolledige verklaringen van de sociaal verzekerde) geldt een verjaringstermijn van 5 jaar vanaf de datum waarop de kinderbijslaginstelling kennis neemt van de frauduleuze situatie.

Motivering in de feiten :

Je verklaarde aan de wijkinspecteur van je vorige adres naar aanleiding van je verhuis naar je huidig adres dat Mijnheerniet op je adres ingeschreven stond omdat dit anders gevolgen zou hebben voor je weduwenpensioen. Hoewel je deze verklaring achteraf ingetrokken hebt, zijn er voldoende elementen in het dossier die erop wijzen dat je wel degelijk feitelijk samenwonend bent.

Zo is er de verklaring van je advocaat Dhr. en zijn er zowel in het buurtonderzoek, de huiszoekingen als de verhoren van jou en Mijnheervoldoende elementen die aantonen dat je ondanks je aparte domicilie-adressen wel degelijk samenwoont. Wij achten de samenwoning bewezen sedert minstens 20/02/2019.

Motivering in rechte :

Als gevolg hiervan moeten wij vanaf 03/2019 voor het vaststellen van je recht op sociale toeslag rekening houden met het gezamenlijke inkomen van jezelf en Dhr.samen. Dit gezamenlijke inkomen overschrijdt de maximumgrens zoals bepaald in artikel 18 van het Groeipakketdecreet. Hierdoor heb je vanaf 03/2019 niet langer recht op de sociale toeslag noch de volledige leeftijdsbijslag, zoals bepaald in artikel 18, 212 en 222 van het Groeipakketdecreet. Ook de

Coronatoeslag werd onverschuldigd betaald (art. 3 van het decreet van 27/11/2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis).

Bovendien moet ook het recht op schooltoeslag opnieuw geëvalueerd worden omdat wij hierbij moeten uitgaan van jullie gezamenlijke gezinsinkomen in plaats van dat van jou alleen (art. 37 van het Groeipakketdecreet). Hierdoor kom je niet langer in aanmerking voor de schooltoeslag voor je zoon voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022.

Motivering van de kwalificatie fraude :

Uit je oorspronkelijke verklaring blijkt dat je wel degelijk op de hoogte was dat het officieel aanpassen van het domicilie-adres van Mijnheerfinanciële implicaties zou hebben. Je hebt getracht je samenwoning actief te verbergen, waardoor elk financieel voordeel dat hieruit voortvloeit - in welke sector dan ook - als fraudeleus dient beschouwd te worden.

De onverschuldigde betaling blijkt aldus een gevolg te zijn van frauduleuze handelingen of valse of bewust onvolledige verklaringen aangezien de samenwoning bewezen is. Dat je sindsdien een feitelijk gezin vormde met iemand anders, diende je onmiddellijk te melden aan onze instelling. Rekening houdend met de bovenvermelde verjaringstermijn is dan ook geen enkele betaling verjaard.

Wij moeten dan ook het totale onverschuldigde bedrag terugvorderen, namelijk € 2.537,66.

Volgens artikel 1410, §4 van het Gerechtelijk Wetboek moet het bedrag van € 2.537,66 ingehouden worden aan 100 % op de maandelijkse betalingen aan jou in het Groeipakket) door kinderbijlagfonds

Zoals eerder geschreven, bedraagt de verjaringstermijn vijf jaar (art. 97 Decreet Groeipakket).

(..)

Dat betekent dat geen enkele betaling verjaard is. Daarom moeten wij € 2.537,66 van je terugvragen.

Wij houden 100 % in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt.

Heb je financiële problemen en ligt deze inhouding te hoog, contacteer ons dan.

Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring. (..)

- **Standpunt van verwerende partij zoals meegedeeld op 6 juli 2022 aan het secretariaat van de Geschillencommissie**

Verwerende partij bezorgde per e-mail d.d. 6 juli 2022 haar standpunt aan het secretariaat van de Geschillencommissie. Dit standpunt bevat de volgende argumentatie:

"(..)

- A. *Beschrijving van de relevante feiten uit het dossier*

We betalen in dit dossier eenoudertoeslag art. 41 AKBW en aansluitend sociale toeslag voor een alleenstaande moeder. De eenoudertoeslag werd op 06/12/2017 met terugwerkende kracht toegekend voor de periode vanaf 08/2012. Dit gebeurde na onderzoek, geïnitieerd op vraag van de raadsman van mevrouw. Sindsdien werd de eenoudertoeslag toegekend volgens de bepalingen van

de fiscale flux-procedure. Ingevolge ontvangst van een PV van het ADT van op 12/11/2021 rond vermeende samenwoning/domiciliefraude werd de betaling van de eenoudertoeslag per 11/2021 in beraad gehouden.

Het onderzoek naar domiciliefraude werd opgestart door de wijkinspecteur naar aanleiding van een vraag tot woonvaststelling bij verhuis van mevrouw op 20/02/2019 (nb verhuis binnen dezelfde gemeente). De wijkinspecteur vroeg toen of "mijnheer x" mee verhuisde van het oude naar het nieuwe adres, vermits ze er - sinds haar aanstelling als wijkinspecteur in 2013 - van uit ging dat beiden samenwoonden op het oude adres. Hierop antwoordde mevrouw dat hij officieel niet bij haar woonde omdat zij een weduwenpensioen had en dat hij daarom domicilie-adres hield op zijn eigen adres.

Naar aanleiding van de vermoedens van domiciliefraude volgde verder onderzoek. Hieruit bleek:

- Naar aanleiding van de vaststelling van de wijkagent vroeg mevrouw aan laatstgenoemde om contact op te nemen met advocaat, die de situatie nader zou kunnen toelichten. Na een gesprek met de wijkagent gaf de advocaat toe dat mijnheer eigenlijk zou moeten ingeschreven worden bij mevrouw.*
- Bij een huiszoeking op 06/03/2021 in de woning van mevrouw was mijnheer aanwezig. Er werden verzorgingsproducten, winter- en zomerkleren van hem aangetroffen. Ook zijn post en administratie ligt in de woning van mevrouw. Bij een gelijktijdige huiszoeking in de woning van mijnheer bleek zijn woning een chalet te zijn die gelegen is in een straat waar zich vakantiewoningen bevinden. De bewoners mogen hier in principe niet ingeschreven staan doch er blijkt een overeenkomst met de gemeente te bestaan dat mensen er onder het statuut van 'tijdelijk verblijver' een inschrijving kunnen nemen. Op het adres van mijnheer blijken geen diepvriezer, wasmachine of droogkast te zijn. In de ijskast en voorraadkast zijn enkel niet-bederfbare producten aanwezig. Er zijn geen kleerkasten of kleren in de woning. In de badkamer zijn verzorgingsproducten voor mannen en vrouwen, alsook gebruikte handdoeken. Er is enkel een persoonsbed dat beslapen lijkt te worden. De woning geeft de indruk dat er niet dagelijks geleefd wordt.*
- Mevrouw wordt verhoord en beweert dat zij al een 15-tal jaar een LAT-relatie heeft met mijnheer. Hij woont niet in bij haar, blijft zelden slapen en helpt haar soms om voor de gemeenschappelijke zoon te zorgen. Hij betaalt de integrale huishuur als "bijdrage in de opvoeding voor x" (sic). Zij doet zijn was en strijk omdat hij dat zelf niet kan en hij wast zich ook vaak bij haar thuis. Hij heeft toegang tot een huissleutel van haar die in een sleutelkluis aan de deur hangt, zij heeft ook een huissleutel van zijn chalet. Mevrouw trekt haar verklaring die ze eerder aan de wijkagent deed terug en zegt niet te weten wat haar advocaat met de wijkagent besproken heeft. Zij wenst ook nog aan het verhoor toe te voegen dat het 'zou kunnen dat haar nutsverbruik het laatste jaar aan de hoge kant ligt omdat ze de was doet voor mijnheer, voor haar moeder en haar oudste (niet thuiswonende) zoon en schoondochter en dat laatstgenoemden zich net als mijnheer bij haar komen wassen.*
- Mijnheer verklaart in zijn verhoor ook dat ze een LAT-relatie hebben en dat hij enkel bij haar blijft slapen als hij "een aperitiefje gedronken heeft en dan liever niet meer met de auto rijdt (NB mevrouw verklaarde identiek hetzelfde tijdens haar verhoor). Eten doet hij grotendeels bij mevrouw. 's Middags eten ze daar samen een warme maaltijd en zij geeft hem dan vaak nog iets mee voor 's avonds, vandaar dat er bij hem thuis geen eten aan te treffen is.*

- *Het waterverbruik op het adres van mijnheer ligt abnormaal laag, zijn elektriciteitsverbruik ligt dan weer heel hoog (zijn verklaring: elektrische verwarming die veel verbruikt).*
- *Mijnheer had in het verleden een verkeersongeval met de wagen van mevrouw, mevrouw beging op haar beurt diverse verkeersinbreuken aan het stuur van zijn wagen. Mijnheer geeft als reden dat zij een trekhaak heeft en hij niet, terwijl hij vaak een trekhaak nodig heeft, vandaar dat ze vaak van auto wisselen.*
- *Aan de woning van mevrouw worden quasi altijd zowel haar wagen als de zijne aangetroffen. Ook de bus van mijnheer (i.e. van zijn werkgever) staat altijd in haar buurt geparkeerd.*
- *Tijdens getuigenverhoor van buren op het adres waar mevrouw tot 02/2012 gewoond heeft verklaart de ex-buurman dat mevrouw daar samenwoonde met mijnheer, maar dat hij niet precies kan zeggen sinds wanneer mijnheer daar zijn intrek genomen heeft.*
- *Tijdens getuigenverhoor op het huidig adres in 06/2019 verklaren de buren dat mevrouw en haar zoon en mijnheer in 02/2019 samen hun intrek genomen hebben op het adres in kwestie. Mijnheer vertrekt er 's ochtends vroeg en komt 's avonds weer thuis, zijn auto, moto en bus staan aan de woning. Mijnheer heeft aan de buren verklaard dat ze het voorwerp uitmaken van een onderzoek naar domiciliefraude. Sindsdien "letten ze blijkbaar wat op" en is hij meer weg. Tot daarvoor was er geen enkele reden om hen niet als gewoon samenwonend gezin te beschouwen. De kinderen van de beide families spelen vaak samen en het kind van mevrouw en mijnheer praat over zijn ouders als een gewoon samenwonend gezin.*

B. Motivering voor kwalificatie fraude

Motivering in de feiten

U verklaarde aan uw wijkinspecteur van uw vorige adres naar aanleiding van uw verhuis naar uw huidig adres dat mijnheer x niet op uw adres ingeschreven staat omdat dit anders gevolgen zou hebben voor uw weduwenpensioen. Hoewel u deze verklaring achteraf ingetrokken heeft, zijn er voldoende elementen in het dossier die erop wijzen dat u wel degelijk feitelijk samenwonend bent. Zo is er de verklaring van uw advocaat en zijn er zowel in het buurtonderzoek, de huiszoekingen als de verhoren van u en mijnheer voldoende elementen die aantonen dat u ondanks uw aparte domicilie-adressen wel degelijk samenwoont. Wij achten de samenwoning bewezen sedert minstens 20/02/2019.

Motivering in rechte

Als gevolg hiervan moeten wij vanaf 03/2019 voor het vaststellen van uw recht op sociale toeslag rekening houden met het gezamenlijke inkomen van uzelf en mijnheer samen. Dit gezamenlijke inkomen overschrijdt de maximumgrens zoals bepaald in art. 18 van het Groeipakketdecreet. Hierdoor heeft u vanaf 03/2019 niet langer recht op de sociale toeslag noch de volledige leeftijdsbijslag, zoals bepaald in artt. 18, 212 en 222 van het Groeipakketdecreet. Ook de Coronatoeslag werd onverschuldigd betaald (art. 3 van het decreet van 27/11/2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis). Bovendien moet ook het recht op schooltoeslag opnieuw geëvalueerd worden omdat wij hierbij moeten uitgaan van uw gezamenlijke gezinsinkomen i.p.v. dat van u alleen (art.

37 van het Groeipakketdecreet). Hierdoor komt u niet langer in aanmerking voor de schooltoeslag voor uw zoon voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022.

Motivering van de kwalificatie fraude

Uit uw oorspronkelijke verklaring blijkt dat u wel degelijk op de hoogte was dat het officieel aanpassen van het domicilie-adres van mijnheer financiële implicaties zou hebben. U heeft getracht uw samenwoning actief te verbergen, waardoor elk financieel voordeel dat hieruit voortvloeit -in welke sector dan ook- als fraudeleus dient beschouwd te worden.

(...)

De uitleg is bijzonder gedetailleerd. Het intentioneel element blijkt uit de verklaring van de moeder aan de wijkagent.

Fraude wordt aanvaard.

(..)”.

5. Beoordeling in rechte:

In casu heeft het geschil betrekking op het feit of verzoekster al dan niet een feitelijk gezin vormde met de heervanaf 20 februari 2019 tot oktober 2021 en aldus al dan niet recht had op een hogere leeftijdstoelage, een sociale toeslag voor het kind(°.....2010) voor de periode 03/2019 tot 10/2021, op de eenmalige coronatoelage en op de schooltoelage voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022. In voorliggende zaak betwist verzoekster de vaststellingen inzake het feitelijk samenwonen die domiciliefraude aantonen volgens verwerende partij.

5.1. Toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen

5.1.1. De sociale toeslag

Gezien het kind van verzoekster geboren is vóór 1 januari 2019, zijn de specifieke overgangsmaatregelen bepaald in het Groeipakketdecreet³ van toepassing inzake het recht op een sociale toeslag met ingang van 1 januari 2019.

- *Cf. Art. 209, §2 Groeipakketdecreet: ‘De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevendende kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.’*

In voormeld Boek 5, deel 2, wordt bij deze overgangsbepalingen een onderscheid gemaakt tussen de basisbedragen (titel 1), de kinderbijslag voor wezen (titel 2), de zorgtoelagen (titel 3), de sociale toelagen (titel 4), de begunstigden (titel 5) en de keuze van de uitbetalingsactor (titel 6).

In het voorliggende dossier zijn de overgangsbepalingen vervat in het artikel 210 van voormelde titel 1 (basisbedragen) en in het artikel 222 van voormelde titel 4 (sociale toelagen) relevant.

³ Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Aldus bepaalt artikel 210, §1 Groeipakketdecreet:

‘Een rechtgevend kind dat geboren is vóór 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan. (...)’

Aldus bepaalt artikel 222 Groeipakketdecreet:

‘§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijks sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden van artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

(...)

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene Kinderbijslagwet, en bedraagt:

1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;

2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;

3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro;

(...)

§3. Het bedrag van de toeslag, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 3° wordt verhoogd tot 23,43 euro voor de betrokken kinderen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als de bijslagtrekkende of begunstigde van de kinderbijslag voor die rechtgevende kinderen in aanmerking komt voor de toeslag voor eenoudergezinnen, vermeld in artikel 41 van de Algemene Kinderbijslagwet. (...)”

Uit de voormelde bepaling van artikel 222, §1, eerste lid Groeipakketdecreet, blijkt dat voor kinderen geboren vóór 1 januari 2019, er in het Groeipakket vanaf 1 januari 2019 aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 18, 1° en 2° Groeipakketdecreet.

Deze sociale toeslag is een tegemoetkoming voor gezinnen die met hun inkomen de opvoedingskosten moeilijker kunnen dragen. De toeslag wordt automatisch toegekend zodra er recht is en is afhankelijk van het inkomen en de gezinsgrootte. Het recht op de sociale toeslag wordt elk jaar opnieuw bekeken, waarbij de toekenningsperiode loopt van 1 oktober tot 30 september van het volgende jaar.⁴ Om te weten of het inkomen onder de inkomensgrenzen valt, wordt de inkomstenkern samengesteld waarbij de gegevens van het Rijksregister het initiële uitgangspunt vormen.

Artikel 18 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

⁴ Deze regeling werd recent gewijzigd: Het toekenningsjaar in het kader van de sociale toeslag start op 1 september en loopt tot en met 31 augustus van het volgende kalenderjaar.

In het kader van de manuele procedure in het toekenningsjaar 2021-2022 betekent dit, dat de sociale toeslag maar toegekend kan worden tot 31 augustus 2022, gelet op het einde van het toekenningsjaar. Voor het toekenningsjaar 2022-2023 zal vervolgens de automatische procedure opgestart worden.

Deze wijziging trad in werking op 1 september 2022.

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigen bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.378,60 euro en 60.000 euro liggen.

Als ten gevolge van een gelijkmatig verdeelde huisvesting, bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders, wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

Als de huisvesting van het rechtgevende kind niet gelijk is verdeeld tussen beide ouders, zoals bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt het kind voor de toepassing van het tweede lid alleen meegeteld in het gezin waar het kind meer dan de helft van de tijd verblijft.

Als de al dan niet gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind niet is bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

Als het rechtgevende kind is geplaatst door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een pleeggezin, wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, vermeld in het tweede lid, in het pleeggezin volledig meegeteld.

Als het rechtgevende kind is geplaatst door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een instelling, wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, vermeld in het tweede lid, in het gezin waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing, volledig meegeteld. In toepassing van artikel 68, §3, wordt het kind daarentegen niet meegeteld in het gezin waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing.

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. De Vlaamse Regering stelt ook een alarmbelprocedure vast voor de onmiddellijke aanpassing van het recht op sociale toeslag.”

De artikelen 1, 2, §1, en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag, hierna BVR Sociale Toeslagen, bepalen:

Artikel 1:

“(…)

2° feitelijk gezin: een leefeenheid waarin 2 personen die geen bloed-of aanverwanten tot de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.”

Artikel 2, §1:

“Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.”

Artikel 3 :

“§1 Het samenwonen, vermeld in artikel 2, § 2, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling, dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

§2 De volgende documenten worden aanvaard als een officieel document als vermeld in paragraaf 1:

1° een ontvangsbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 over de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;

2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister, niet overeenstemt met de reële situatie;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om de gegevens vermeld in het Rijksregister te weerleggen, aanvullen.

§3 Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1° een controle door de gezinsinspecteur;

2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof (eigen markering);

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont.

§4 De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

1° een huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;

2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;

3° een attest van detentie;

4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, § 2, 1°;

5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;

6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;

7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;

8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;

9° het feit dat de niet-verwante zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;

10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;

11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;

12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen.

§5 De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de begunstigde samenwoont met een persoon met wie hij zich in een van de volgende gevallen bevindt:

1° ze hebben een gemeenschappelijk kind;

2° ze hebben samen de gezinswoning gekocht of gebouwd.”

5.1.2. De leeftijdstoelage

In de overgangsbepalingen van het Groeipakketdecreet is ook bepaald dat kinderen geboren vóór 01/01/2019 een leeftijdstoelage krijgen die stijgt op de leeftijd van 6, 12 en 18 jaar en die hoger is als er recht is op een sociale toeslag, zoals in het oude kinderbijslagstelsel.

Aldus bepaalt artikel 212 van het Groeipakketdecreet:

§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, zal recht geven op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, § 2, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

1° 31,99 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;

2° 48,88 euro voor een rechtgevend kind van minstens twaalf jaar;

3° 62,15 euro voor een rechtgevend kind van minstens achttien jaar.

§2. In afwijking van paragraaf 1 geeft een oudste rechtgevend kind, waarvoor een bijslagtrekkende of begunstigde, aan wie kinderbijslag wordt betaald voor een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro, de gezinsbijslagen ontvangen, recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, § 1, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

1° 16,04 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;

2° 24,43 euro voor een rechtgevend kind van minstens twaalf jaar;

3° 28,16 euro voor een rechtgevend kind van minstens achttien jaar.

§3. Als het oudste rechtgevend kind, vermeld in paragraaf 2, niet langer recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, § 1, krijgt het volgende oudste rechtgevend kind van de bijslagtrekkende of begunstigde waarvan sprake in paragraaf 2, dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, § 1, de leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 2, in plaats van de leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1.

Als het oudste rechtgevende kind, vermeld in paragraaf 2, na een onderbreking opnieuw recht geeft op de kinderbijslag, vermeld in artikel 210, § 1, zal dat kind opnieuw recht hebben op de maandelijkse leeftijdsbijslag overeenkomstig paragraaf 2. Het tweede oudste rechtgevende kind, vermeld in het vorige lid, krijgt opnieuw de leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1.

§4. In afwijking van paragraaf 2 geeft het oudste rechtgevende kind, vermeld in paragraaf 2, recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1, als dat kind recht geeft op een sociale toeslag als vermeld in artikel 222, of op de zorgtoeslag, vermeld in artikel 218. Het kind blijft vervolgens verder recht geven op de maandelijkse leeftijdsbijslag overeenkomstig paragraaf 1.”

5.1.3. De schooltoeslag

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet genoemd). Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt verder:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

In casu blijkt de betwisting zich te situeren bij de financiële voorwaarden (art. 24, eerste lid, 3° Groeipakketdecreet).

Financiële voorwaarden - vaststelling gezinsinkomsten - feitelijke gezinsvorming

De bepalingen van artikel 37, 1e lid Groeipakketdecreet stellen wat betreft de financiële voorwaarden vooreerst dat:

“Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoeslag leerling, wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.”

De Memorie van toelichting over het Groeipakketdecreet verduidelijkt de ratio legis daarvan als volgt:

“Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)

Het begrip “inkomsten” voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip “inkomsten” voor de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Implicatie van de harmonisering is wel dat het inkomen van nieuwe partners in een nieuw samengesteld gezin ook zal worden meegeteld wanneer er geen enkele band is met de kinderen.

Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen.”

Artikel 3, §1 en §2, eerste t.e.m. vierde lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 over de selectieve participatietoelagen leerling (verder BVR Selectieve participatietoelagen genoemd) bepaalt:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder feitelijk gezin: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.

Als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan het rechthebbende kind zelf conform artikel 73, §1, eerste lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 wordt rekening gehouden met de inkomsten van het kind zelf en de persoon met wie het kind samenwoont.

Als de persoon, vermeld in het tweede en derde lid, samenwoont met verschillende niet-verwante personen tot en met de derde graad, wordt hij geacht een feitelijk gezin te vormen met de volgende personen, in afdalende volgorde:

1°de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, getrouwd is als vermeld in artikel 3, §1, 16°, van het decreet van 27 april 2018;

2°de andere ouder van het kind;

3°de persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd;

4°de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, verklaart samen de kinderen op te voeden;

5°de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, het langst samenwoont.”

Uit deze bepalingen blijkt bijgevolg dat voor de vaststelling van de gezinsinkomsten rekening dient te worden gehouden met de inkomsten van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald en desgevallend van de persoon met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt op de referentiedatum van 31 december en vanaf schooljaar 2020-2021 op de referentiedatum van 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar waarop de schooltoeslag betrekking heeft.

Met betrekking tot feitelijke gezinsvorming, wordt bij artikel 3, §2, vijfde t.e.m. dertiende lid van hetzelfde besluit verder bepaald dat:

“Het samenwonen, vermeld in het eerste lid, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

De volgende documenten worden als officieel document als vermeld in het vijfde lid, aanvaard:

1° een ontvangstbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, §1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;

2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om het Rijksregister te weerleggen, vermeld in het zesde lid, aanvullen.

Als het samenwonen, vermeld in het eerste lid, niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1° een controle door de gezinsinspecteur;

2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont.

De vorming van een feitelijk gezin, vermeld in het achtste lid, kan weerlegd worden door:

- 1° een geregistreerde huurovereenkomst tussen de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de persoon met wie hij samenwoont;*
- 2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoning;*
- 3° een attest van detentie;*
- 4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een van de personen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid, 1°, is;*
- 5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;*
- 6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;*
- 7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, met dezelfde woonplaats;*
- 8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de niet-verwante persoon in zijn gezin;*
- 9° het feit dat de niet-verwante persoon zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin komt van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald;*
- 10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;*
- 11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie, afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;*
- 12° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;*
- 13° een controle door de gezinsinspecteur.*

In het negende lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant tot en met de derde graad is.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het negende lid, 6°, 7° en 8°, altijd met een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst, van bewijsmiddelen om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen vermeld in het negende lid, aanvullen.

De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont met een persoon die aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° een persoon met wie hij een gemeenschappelijk kind heeft;*
- 2° een persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd.”*

5.1.4. De coronatoeslag

De toekenningsvoorwaarden van de eenmalige COVID-19-toeslag zijn bepaald in het Decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag van 35 euro in het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis (BS 02.12.2020).

De algemene toelichting bij het voorstel van het decreet van 27 november 2020 kadert dit als volgt:

“Het decreet van 19 juni 2020 tot invoering van een uitzonderlijke gezinsbijslag in het kader van de COVID-19-maatregelen voorziet in een uitzonderlijke toeslag in het kader van het gezinsbeleid. Dit

voorstel van decreet geeft mee uitvoering aan de resolutie van het Vlaams Parlement van 20 mei 2020 over een gerichte versterking van kwetsbare huishoudens naar aanleiding van de COVID-19-pandemie.

Het decreet van 19 juni 2020 bepaalt dat gezinnen die een groeipakket ontvangen en die kunnen aantonen dat hun inkomen in maart, april, mei en/of juni 2020 gedurende minstens één maand met minstens 10 procent is gedaald in vergelijking met januari of februari 2020, recht hebben op een toeslag als hun inkomen de grens van 2213,30 euro per maand niet overschrijdt. Die toeslag bedraagt 120 euro en wordt uitbetaald in drie maandelijks schijven. Op basis van een theoretische oefening werd het budget geraamd op 15 miljoen euro. Aanvragen konden worden ingediend tot 31 oktober 2020.

Op 1 november 2020 was er aan 16.670 kinderen een COVID-19-toeslag toegekend, wat overeenkomt met een totaalbedrag van 2.000.400 euro. Van dat bedrag is al 1.654.846,49 euro effectief uitbetaald. Aangezien de aanvragen pas worden geregistreerd op het moment dat de uitbetaler over alle gegevens beschikt en burgers hun aanvraag tot vier maanden nadien kunnen vervolledigen, is het voor een volledig en definitief beeld wachten tot maart 2021. Een voorzichtige raming toont aan dat minstens 12 miljoen euro niet zal worden benut.

Dit voorstel van decreet voorziet in een maatregel waarbij een bedrag van 12 miljoen euro wordt ingezet voor hetzelfde doel als de COVID-19-toeslag, namelijk een financiële ondersteuning van kwetsbare gezinnen met kinderen.

Op 18 november 2020 werd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd over aanbevelingen voor het Vlaamse coronabeleid in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Aanbeveling 95° luidt als volgt: “werk op basis van de evaluatie van de COVID-19-toeslag een specifieke en tijdelijke financiële ondersteuning uit voor gezinnen met kinderen die over een laag inkomen beschikken”.

Concreet omvat dit voorstel van decreet een eenmalige toeslag die zal worden toegekend aan gezinnen met rechtgevendende kinderen waarvan het inkomen de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. In november 2020 komen naar schatting 341.202 kinderen in aanmerking voor een dergelijke toeslag.

Voor de toeslag in kwestie wordt een budget uitgetrokken van 12 miljoen euro, zodat eenmalig een bedrag van afgerond 35 euro per kind kan worden toegekend.”

Artikel 3 van het decreet van 27 november 2020 bepaalt het volgende:

“In het kader van de COVID-19-crisis heeft het kind aan wie in november 2020 het bedrag van de toeslag, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°, of artikel 222, §1, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt toegekend, recht op een eenmalige toeslag van 35 euro onder de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018.

De eenmalige toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt definitief aan de begunstigden toegekend. (...)”

In de toelichting bij voorgenoemd artikel wordt verduidelijkt wat bedoeld wordt met de ‘definitieve toekenning’:

“De definitieve toekenning, vermeld in het tweede lid, overschrijft een van de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018. Artikel 10 van het besluit

van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag bepaalt dat er a posteriori, namelijk twee jaar na de toekenning, een controle op de gezinsinkomsten wordt uitgevoerd. De eenmalige toeslag, vermeld in dit voorstel van decreet, wordt definitief toegekend zonder controle a-posteriori.”

De uitbetaling gebeurt op dezelfde manier als de betaling van de gezinsbijslagen (art. 4) en wordt uitbetaald in december 2020 of uiterlijk in de maand na de vaststelling van het recht op de eenmalige toeslag (art. 5).

De Mededeling van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket A/24 van 3 december 2020 – Coronatoeslag vermeldt hierover het volgende:

“Ook voor de coronatoeslag is de vaststelling van een feitelijk gezin belangrijk.

De Vlaamse Regering voorzag in een automatische coronatoeslag met hetzelfde doel als de COVID-19-toeslag, namelijk een financiële ondersteuning van kwetsbare gezinnen met kinderen.

Wettelijke basis

Decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis.

Voorwaarden

De toeslag werd toegekend aan gezinnen met kinderen die in november 2020 aanspraak maken op het basisbedrag en een inkomen hebben dat de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. Zowel kinderen die aanspraak maken op de ‘nieuwe’ bedragen als de ‘oude’ bedragen kwamen in aanmerking.

Gezinnen met een inkomen hoger dan 31.605,89 euro per jaar kwamen niet in aanmerking, dus ook niet als het inkomen tussen 31.605,89 euro en 62.424 euro lag.”

5.1.5. Artikelen 101 en 103 Groeipakketdecreet:

Artikel 101 Groeipakketdecreet bepaalt:

“De onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid brengen van rechtswege interest op vanaf de betaling als de onverschuldigde betaling het gevolg is van bedrog of bedrieglijke handelingen van een begunstigde. Een kapitalisatie van interesten is nooit mogelijk, ook niet in de situatie, vermeld in artikel 1154 van het Burgerlijk Wetboek.”

Artikel 103 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor of als hij het afbetalingsplan dat is overeengekomen met de uitbetalingsactor, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in

het kader van het gezinsbeleid bij dwangbevel moeten worden ingevorderd, via Kind en Gezin, aan de Vlaamse Belastingdienst.

§2. De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.”

Over artikel 103 Groeipakketdecreet vermeldt de memorie van toelichting het volgende:

“Dit artikel regelt de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Deze terugvordering gebeurt, behoudens in de gevallen waarin dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door het decreet, door inhoudingen verricht door de uitbetalingsactor op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Het artikel verwijst naar artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek. Deze verwijzing houdt in dat de inhouding op toekomstige toelagen maar kan gebeuren binnen de grenzen van dat artikel. Naargelang het geval zal er dus geen of slechts een gedeelte van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid betaald worden en dit totdat de onverschuldigd betaalde toelagen gerecupereerd zijn. Als uitgangspunt bedraagt dergelijke inhouding 10% op de nog verschuldigde toelagen; er kan enkel bij uitzondering een hoger percentage worden ingehouden.”

Artikel 1410, §4, lid 5 Ger. W. bepaalt:

“Als toelagen in het kader van het gezinsbeleid ten onrechte zijn verkregen ingevolge een nalatigheid of een verzuim van de begunstigde, kan de terugvordering slaan op het geheel van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid die later verschuldigd zijn aan dezelfde begunstigde”.

(...)”

5.2. Beoordeling samenwoning/feitelijke gezinsvorming in casu

Uit de gegevens van het Rijksregister blijkt dat verzoekster tot op heden steeds als alleenstaande ouder in het Rijksregister is ingeschreven op het adres te en de heerniet op hetzelfde adres is gedomicilieerd (cf. de heer is gedomicilieerd op het adres te ,).

Uit de argumentatie die verwerende partij verstrekke, blijkt dat zij zich voor de vaststelling van feitelijke gezinsvorming baseerde op het dossier dat haar door het arbeidsauditoraat , op 12 november 2021 bezorgd werd.

Verwerende partij bezorgde aan de Geschillencommissie als bijlage bij haar hoger vermelde standpunt, het voormelde dossier dat door het Arbeidsauditoraat was overgemaakt. De Geschillencommissie kan vaststellen dat het standpunt van verwerende partij steunt op de pv's (pv en het navolgende pv) en bijlagen die vervat zijn in het voormelde dossier.

Hierna volgen enkele relevante uittreksels uit de pv's van het dossier van het arbeidsauditoraat die aantonen dat verwerende partij haar standpunt steunt op de stukken van het voormelde strafdossier.

Zo vermeldt verwerende partij in haar voormelde standpunt:

“Verzoekster deelt naar aanleiding van een woonstvaststelling mee aan de wijkinspecteur dat de heerniet bij haar woonde omdat ze een weduwenpensioen had en dat hij daarom zijn domicilie-adres hield op zijn eigen adres “

In pv wordt het volgende vermeld:

*“Via de wijkinspecteur vernemen wij dat zij een vermoeden heeft van domiciliefraude op het adres te
De wijkinspecteur krijgt op 20/02/2019 een binnenkomende briefwoonstvaststelling voor verhuist van het adres tenaar het adres te
Wanneer de wijkinspecteur de woonstvaststelling uitvoert vraagt zij aan als niet mee verhuist naar het nieuwe adres.
De wijkinspecteur heeft er al altijd, sinds zij wijkinspecteur is van 2013, weet van dat zou inwonen bij en zij samen een kindje hebben.
Op de vraag als mee verhuist antwoordt zij:
'Nee, woont niet officieel in bij mij want ik heb een weduwe pensioen en heeft zijn eigendom in'
Na het bestuurlijk onderzoek gaan wij over tot het opmaken van huidig proces-verbaal inzake volgende feiten (..)”.*

Verder wordt in het voormelde standpunt van verwerende partij verwezen naar de verklaring van de advocaat van verzoekster die toegeeft dat de heereigenlijk zou moeten ingeschreven worden bij mevrouw (zie pv):

*“Op 21/03/2019 heeft de wijkinspecteur contact met inzake het inschrijven van te
De wijkinspecteur heeft volgende conversatie per SMS met:
21/03/2019 om 08u30: 'Ik ben de hele dag thuis anders mocht je tijd hebben mag je langskomen. teveel uitleg voor de telefoon alvast bedankt.'
21/03/2019 om 10u2 l: 'Dag ik heb met iemand contact opgenomen en die kan u alles uitleggen wat er moet gebeuren zijn tel nummer is alvast bedankt bij voorbaat Zijn naam is
21/03/2019 om 10u24: 'Kom ik dan nog langs bij u eerst? En wie is die persoon? mvg
21/03/2019 om 10u27: 'Advokaat aan wie ik inlichtingen gevraagd heb. In feite niet nodig dat je nog nr mij komt hij u meer inlichtingen kunnen geven dan ikzelf mvg'
De wijkinspecteur is overgegaan tot contact met de advocaat
Na een lang gesprek gafzelf toe dat eigenlijk zou moeten worden ingeschreven bij”*

Ook de vermeldingen in het standpunt van verwerende partij wat betreft de huiszoeking uitgevoerd op 06/03/2021 bij beide partijen zijn terug te vinden in het dossier, zie PV GE.....:

*“(..) In de inkomhal staat er een kapstok. Aan de kapstok hangen jassen met onder andere mannenjassen, er zijn eveneens vrouwen- en kinderjassen aanwezig.
In de woonkamer staat er een salon, een salontafel, enkele kasten en een eettafel. Wij treffen in de kasten nootjes, documenten van de bank/verzekering op naam van, boeken, spelletjes, consoles, ...
In de inhoud van de kast in de living kunnen wij eveneens post aantreffen op naam van
.....
De post is afkomstig van de rijksdienst voor arbeidsvoorziening, ziekenhuis en nog een aantal andere afzenders. Bij navraag vernemen wij dat de digicorder aangesloten is bij Telenet op naam van
In de keuken zien wij dat het een keuken betreft waar in geleefd wordt. Alles van basisbehoeften is aanwezig in de koelkast, diepvries en kasten. Er is een microgolf, een oven, een inductie kookvuur, een dampkap, een vaatwas,... aanwezig.
Er zijn geen onregelmatigheden vast te stellen in de keuken.
In de berging staat er een wasmachine, droogkast, strijkplank en strijkijzer, stofzuiger,... er ligt heel veel was aan en rond de wasmachine/droogkast. Wij treffen hier ook veel mannenkleden bij.
..... zegt ons spontaan dat zij de was van doet daar hij zelf geen wasmachine/droogkast heeft. Ze doet momenteel ook de was van haar oudere zoon die niet meer thuis woonachtig is
(..)
Er zijn zowel zomer- als winterkleden aanwezig.
Ook de badkamer is aanwezig op de bovenverdieping. Wij treffen er verzorgingsproducten voor zowel mannen als vrouwen. zegt ons spontaan dat er zich ook soms wast maar dat er ook mannenproducten aanwezig zijn voordie reeds meerderjarig is. Iedereen heeft er een aparte tandenborstel.”*

Ook de weergave van de bevindingen over de huiszoeking bij, zoals opgenomen in het standpunt van verwerende partij is een correcte weergave van het verslag in het dossier:

*“(..)De indeling van de woning ziet er als volgt uit:
In de woonkamer/living is er een salon, tafel, salontafel aanwezig. In de kasten treffen de collega's DVD's aan. Er is geen aansluiting op distributie. Er is enkel een TV + DVD-speler aanwezig.
In de keuken is er een koelkast aanwezig. In de koelkast staat er drank, ketchup, mayo, melk, choco en confituur.
Er is geen verse voeding aanwezig in de koelkast. Het betreffen enkel producten met een langere houdbaarheidsdatum. Er is geen diepvries aanwezig.
Er is wel een microgolf en oven, een koókvuur, een dampkap, een koffiezet, potten en pannen, keukenhanddoeken, borden/glazen en bestek aanwezig.
Er is geen brood, conserven of bloem aanwezig.
Er zijn wel kruiden, suiker, drank, snoep & koek, keukenrol, koffie aan te treffen. Dit betreffen ook producten met langere houdbaarheidsdatum.
In de woning is er geen wasmachine, droogkast, wasproducten, strijkijzer, strijkplank aan te treffen.
Er is wel een stofzuiger aanwezig.
In de woning is er minimaal speelgoed aanwezig.
Er zijn twee slaapkamers.
In de eerste kamer staat er een stapelbed, het bed is niet opgemaakt.
In de tweede kamer staat er een éénpersoonsbed met donsdeken. Het bed ziet er uit als het beslapen is. In de badkamer treffen de collega's zowel mannen als vrouwen verzorgingsproducten aan.
Alles is aanwezig in de badkamer er hangen gebruikte handdoeken.
Er zijn geen kleerkasten of kleden aanwezig in de woning.(..)*

Verwerende partij geeft verder een neerslag/samenvatting van de verhoren afgenomen bij verzoekster en haar partnerop 8/05/2021. In het voormelde dossier (pv), werd het volgende genoteerd door de inspecteur van de politie:

“(..)

In de verhoren kunnen wij enkele tegenstrijdigheden terugvinden. Wij geven hiervan een overzicht:

1. haalt aan dat zij een relatie hebben van ongeveer 14-15 jaar, na het overlijden van haalt aan dat zij een relatie hebben sinds 14/12/2003. Wij merken op dat heel zeker is over deze datum en zelfs trots is deze vanbuiten te kennen.

2. haalt aan dat zelden blijft slapen bij haar. Dat het een toevallige uitzondering was dat hij was blijven slapen op het moment van de huiszoeking. haalt aan dat hij er niet wekelijks blijft slapen en dat dit afhankelijk is van periode tot periode. Afgelopen zomer heeft hij er meer geslapen. Hij haalt ook aan dat hij het vaakst thuis te slaapt.

3. haalt aan dat zich regelmatig doucht bij haar. Wanneer zelf nog wilt toevoegen dat haar rekeningen van de nutsvoorzieningen hoog liggen zegt zij dat zich doucht bij haar. Er wordt niet letterlijk dagelijks gezegd maar laat dit zo uitschijnen daar het meermaals naar voor komt tijdens het verhoor. haalt aan dat hij zich dagelijks thuis te doucht.

4. haalt aan dat hij ondergoed heeft liggen te echter hebben onze collega's vastgesteld dat niks van kledij noch ondergoed heeft liggen te kan geen verklaring geven hieromtrent en legt zich neer bij onze opmerking.

5. haalt aan dat de reden waarom zijn bus heel frequent in de omgeving van haar woning staat is omdat dit een afspraak is tussen en zijn werkgever. Volgens zou de afstand naar ... te ver weg zijn van de werkomgeving. Wanneer wij spreken over het frequent aanwezig zijn van zijn bus in de omgeving van de woning van merken wij op dat tracht een verhaal te brengen doch hij meermaals wijzigingen brengt in zijn verhaal. Sowieso haalt aan dat het geen probleem is voor zijn werkgever om met zijn bus naar zijn woning te te rijden. Wij stellen vast dat beide verhalen heel tegenstrijdig zijn en dat ons geen rechtlijnige uitleg hieromtrent kan geven.

6. haalt aan dat de code kent voor het bakje waar de huissleutel inzit. Op deze manier kan hij al binnen gaan wanneer nog niet thuis is van school. haalt aan dat hij enkel een bakje heeft van de garage om toegang te verschaffen tot de woning. zegt dat hij totaal geen toegang heeft via de voor- of achterdeur van de woning van(..)”

Daarnaast zijn er de getuigenverklaringen van buurtbewoners, waarnaar eveneens verwezen wordt in het voormelde standpunt van verwerende partij:

Bijvoorbeeld, in het verhoor afgenomen op 4 april 2021 (pv d.d. ...) verklaart een buurtbewoner:

“Heden neem ik kennis van de reden tot dit verhoor.

U heeft mij 2 jaar geleden eens gevraagd of mijn overbuur woonachtig is op het adres te, dit bij

*Ik heb u hier toen destijds positief op geantwoord.
 Wijzelf wonen sedert 2016 te, dit is rechtover nummer ...
 Begin 2019 zijn en rechtover ons komen wonen, dit samen met en
 De bus van zijn werk staat er altijd.
 Wij zien er 's ochtends vroeg vertrekken naar zijn werk, 's avonds is hij aanwezig en we zien hem ook nooit weggrijden. Zijn auto staat er altijd alsook zijn motor in de garage. ·
 Voor ons is dit een gewoon gezin dat aldaar samenwoont.
 heeft mijzelf verteld dat er een onderzoek lopende is lastens hen wegens domiciliefraude.
 Nu merken wij op dat ze een korte periode opletten en meer weg is, dit waarschijnlijk naar zijn chalet.
 Voordien was dit nooit, zoals ik eerder zei 'een gewoon samenwonend gezin'.
 zei ook zelf dat samenwonen niet kan omdat een weduwepensioen van haar overleden ex-man heeft/trekt.
 verplaatst zich altijd met een met nummerplaat
 verplaatst zich altijd met een met nummerplaat Voor ons is er geen discussie mogelijk over de woonplaats van
 Die is zeker te
, zoontje van en, komt veel bij ons spelen met mijn zoontje
 gaat ook vaak met en mijn zoontje naar het skatepark te
 praat ook over zijn mama en papa als gewoon samenwonend gezin(..)”.*

De Geschillencommissie stelt dan ook vast, na onderzoek van het strafdossier, dat verwerende partij terecht de elementen uit de proces-verbalen van dit dossier als geldige bewijsstukken aangenomen heeft inzake de feitelijke gezinsvorming verzoekster met de heer De verklaringen, de getuigenverhoren, de huiszoekingen wijzen er op dat er sprake is van wederzijdse financiële ondersteuning en steun in het gezamenlijk uitvoeren van bepaalde huishoudelijke taken. Artikel 3, §3 van het BVR Sociale Toeslagen van 21 september 2018 en artikel 3, §2, 8ste lid van het BVR Selectieve Participatietoeslagen van 17 mei 2019 voorzien immers dat, indien het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, de vorming van een feitelijk gezin kan bewezen worden door o.m. (2°) *“een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt”*.

Het komt niet toe aan de Geschillencommissie om de vaststellingen van de politie waaruit de feitelijke gezinsvorming blijkt in twijfel te trekken.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat er sprake is van de vorming van een feitelijk gezin door verzoekster en de heervoor de periode 03/2019 tot 10/2021. De regelgeving inzake het Groeipakket vereist geenszins dat de samenwoning volledig of dagelijks is. Indien de betrokkenen regelmatig bij elkaar verblijven, zullen zij logischerwijze ook samen maaltijden bereiden, de kosten van boodschappen delen, afwassen, de keuken opruimen, de was en de strijk doen, ... wat wijst op een gemeenschappelijk huishouden regelen en (minstens beperkte) gezamenlijke financiën. Er is hiertoe geen volledige samenvoeging van financiën of het voorhanden zijn van een gezamenlijke rekening vereist. Bovendien dient er te worden opgemerkt dat de feitelijke gezinsvorming niet kan worden weerlegd wanneer de begunstigde samenwoont met de persoon met wie zij een gemeenschappelijk kind heeft, overeenkomstig art. 3, §5 BVR Sociale Toeslagen.

Tenslotte kan verwezen worden naar de volgende (weliswaar daterend van voor de invoering van het Groeipakketdecreet, maar nog steeds) relevante rechtspraak, waaruit blijkt dat ook een bijdrage op een andere manier dan louter financieel kan leiden tot het bestaan van een feitelijk gezin.

Het Hof van Cassatie heeft in een arrest van 18 februari 2008⁵, geoordeeld dat tot het bestaan van een feitelijk gezin kan besloten worden, indien de gezinskwesties in onderling akkoord en volledig of ten minste hoofdzakelijk geregeld worden door het samenvoegen, al is het maar gedeeltelijk, van hun respectieve financiële en andere middelen. Dat een van de samenwonenden geen inkomsten heeft, sluit het bestaan van een feitelijk gezin niet uit.

In zijn latere rechtspraak preciseert het Hof in zijn arrest van 9 oktober 2017⁶ dat vereist is, maar niet volstaat, dat twee of meer personen een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen. Daarvoor is namelijk ook vereist dat zij taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen. Voorbeelden van huishoudelijke aangelegenheden zijn het onderhoud van de woonst, de inrichting ervan, de was, de boodschappen, of het bereiden en nuttigen van de maaltijden.

Het voormelde cassatiearrest van 9 oktober 2017 legde dus de nadruk op de hoofdzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden. Het Hof vermeldt daarvoor veel feitelijke elementen die bij de beoordeling meespelen.

Het Hof heeft deze zienswijze nadien nog eens bekrachtigd in twee latere arresten van 22 januari 2018⁷.

De Geschillencommissie besluit dat de verwerende partij bijgevolg terecht rekening heeft gehouden met het inkomen van verzoekster en de heeren bijgevolg terecht is overgegaan tot terugvordering van het onverschuldigde bedrag aan Groeipakket ten bedrage van 2.537,66 euro.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is in die zin dat dat de terugvorderingsbeslissing van verwerende partij d.d. 22 maart 2022 terecht steunt op het fraudedossier van het arbeidsauditoraat te Dit dossier bevat voldoende bewijzen over het feitelijk samenwonen van verzoekster met de heer, zodat voor het Groeipakket moet rekening gehouden worden met de feitelijke gezinsvorming (cf. verlies van het recht op sociale toeslag, de leeftijdstoelage (gedeeltelijk), de coronatoelage en de schooltoelage voor het kind), niettegenstaande zij als alleenstaande ingeschreven was in het Rijksregister tijdens de betwiste periode.

⁵ Cass. 18 februari 2008, AR nr. S.07.0041.F

⁶ Cass. 9 oktober 2017, AR nr. 16.0084.N.

⁷ Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0039.F; Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0024.F.

Aldus uitgesproken te Brussel op **16 september 2022**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw May-Li Marchand (Parentia).

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens